

4.4.2023

BETÆNKNING

Kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier: status og fremtidige udfordringer
(2022/2079(INI))

Udvalget om Industri, Forskning og Energi

Ordfører: Riho Terras

Ordfører for udtalelse fra det associerede udvalg i henhold til
forretningsordenens artikel 57:
Dragoş Tudorache, Udenrigsudvalget

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	10
UDTALELSE FRA UDENRIGSUDVALGET.....	11
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG.....	19
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG .	20

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

Kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier: status og fremtidige udfordringer (2022/2079(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Den Europæiske Forsvarsfond 2021-2027 med dens særlige budget til ny og disruptiv teknologi,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 15. februar 2022 med titlen "Køreplan for kritiske teknologier inden for sikkerhed og forsvar" (COM(2022)0061),
 - der henviser til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene af 10. november 2022 med titlen "First progress report on the implementation the Action Plan on synergies between civil, defence and space industries" (Første statusrapport om gennemførelsen af handlingsplanen for synergier mellem civil-, forsvars- og rumindustrierne) (SWD(2022)0362),
 - der henviser til sin beslutning af 7. juni 2022 om EU-Udenrigstjenestens køreplan for klimaændringer og forsvar¹,
 - der henviser til udtalelse fra Udenrigsudvalget,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi (A9-0120/2023),
- A. der henviser til, at en stærk, bæredygtig, teknologisk avanceret og konkurrencedygtig forsvarsindustri er afgørende for Europas sikkerheds- og forsvarskapacitet og dermed for dets velstand og evne til at støtte dets allierede og venner;
- B. der henviser til, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine har vist, at Europa er nødt til hurtigst muligt at investere i sine forsvars- og sikkerhedsteknologier, herunder ammunitionsproduktion, i et omfang, der afspejler behovene på en moderne kampplads, med fælles koordinering, indkøb og investering i forskning og udvikling, herunder cybersikkerhed, og på en effektiv og samarbejdsorienteret måde; der henviser til, at medlemsstaterne har fastsat et mål på 35 % for samarbejdsbaserede forsvarsinvesteringer, men har udvist ringe, og endda faldende, politisk vilje til at nå dette mål, idet der kun blev opnået 11 % i 2020 og et rekordlavt niveau på 8 % i 2021; der henviser til, at visse medlemsstater har været langt mere engageret end andre i at støtte Ukraine, såvel finansielt som militært;
- C. der henviser til, at der er et akut behov for at etablere et reelt europæisk marked for forsvarsudstyr, bl.a. gennem konsolidering af industrikapaciteten, mindsning af

¹ EUT C 493 af 27.12.2022, s. 19.

overlappninger og fragmentering i industrien og en samtidig tilpasning af markedets industrielle base, navnlig dets forsyningskæder og kvalificerede arbejdsstyrke, til det nye sikkerhedsmiljø i Europa, der kræver en hurtig forøgelse af produktionskapaciteten;

- D. der henviser til, at en konstant, bæredygtig og stabil forsyning af kritiske råstoffer, teknologier og komponenter er afgørende for Europas forsvarssektor;
- E. der henviser til, at banebrydende teknologier og tilsvarende menneskelig kapital, navnlig digitale teknologier og færdigheder i hastig udvikling, er stadig vigtigere faktorer med hensyn til at opretholde og styrke Europas sikkerheds- og forsvarsindustrier;
- F. der henviser til, at forsvarssektoren er struktureret forskelligt i de enkelte medlemsstater;
- G. der henviser til, at fragmenteringen af Europas forsvarssektor og dobbeltarbejde i det europæiske marked for forsvarsmateriel fører til ineffektiv udnyttelse af økonomiske ressourcer og reducerede forsvarskapaciteter og bør undgås; der henviser til, at dette ifølge Kommissionen beløber sig til et samlet tab på 25-100 mia. EUR;
- H. der henviser til, at enkelte kritiske teknologier, der vil kunne være til rådighed for anvendelse i forsvarssektoren, stammer fra den civile sektor og kan betegnes som produkter til dobbelt anvendelse, hvis hindringerne blev fjernet;
- I. der henviser til, at åben forskning og innovation, der involverer den akademiske verden, private virksomheder og den offentlige sektor, har potentiale til at fremskynde udviklingen af Europas banebrydende teknologier, hvilket har potentiale til at håndtere problemet med fragmentering af markedet, forudsat at der sikres interoperabilitet;
- J. der henviser til, at den øgede inddragelse af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) styrker konkurrenceevnen i sikkerheds- og forsvarssektoren;
- K. der henviser til, at det i hensynet til behovet for struktureret støtte til innovation og teknologiske fremskridt ikke bør glemmes, at innovation hovedsagelig kommer fra konkurrence og forskningsånd og ikke gennem bureaukratisk planlægning;
- L. der henviser til, at de medlemsstater, der deltager i Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA), fra 2017 til 2020 afsatte over 25 mia. EUR til forsvarsrelateret forskning og udvikling, hvoraf kun en lille del er blevet brugt i fællesskab;
- M. der henviser til, at sikkerheds- og forsvarsindustriernes adgang til finansiering ikke må begrænses gennem EU-forordninger;
- N. der henviser til, at datadeling er afgørende for at analysere strategiske mangler og realisere potentialet for teknologiske fremskridt, samtidig med at beskyttelsen af intellektuel ejendomsret og følsomme forretningsdata skal sikres;
- O. der henviser til, at samarbejdet med strategiske partnere uden for EU, navnlig NATO-allierede, men også associerede og ligesindede globale partnere er afgørende for at fremme innovation og teknologiske fremskridt;

1. glæder sig over Kommissionens køreplan for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier; understreger behovet for større inddragelse af EU i forbindelse med koordineringen og befordringen af udviklingen af sikkerheds- og forsvarsrelateret teknologi, som i videst muligt omfang bør være forenelig med målene i den europæiske grønne pagt, uden at den operationelle effektivitet derved mindskes; understreger, at EU's globale teknologiske konkurrenceevne i høj grad afhænger af forskning og udvikling, innovation og evnen til hurtigt at overføre og udrulle nye teknologier og uddanne mennesker;
2. erkender det presserende behov for – som fremhævet i køreplanen – at udpege teknologier, der er afgørende for EU's sikkerhed og forsvar, samtidig med at den nødvendige fleksibilitet til udvikling og anvendelse af banebrydende og disruptive teknologier opretholdes; understreger forslaget om, at der fra starten skal sikres en koordineret EU-dækkende strategisk tilgang til kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier, og at dette er den rette vej frem;
3. glæder sig over Kommissionens forslag om at overvinde den nuværende opdeling af forskning, udvikling og innovation på det civil-, forsvars- og sikkerhedspolitiske område; opfordrer Kommissionen til i højere grad at forbinde civile, forsvarsmæssige og sikkerhedsmæssige EU-programmer og -instrumenter med de relevante interessenter, navnlig inden for innovation; opfordrer til, at der foretages mere målrettede investeringer i fælles FoU; understreger, at øget forskning og innovation på forsvars- og sikkerhedsområdet ikke bør ske på bekostning af civile projekter;
4. beklager, at medlemsstaternes samlede udgifter til forsvarsforskning og -teknologi i 2020 kun udgjorde 1,2 % af deres samlede forsvarsudgifter, hvilket ligger langt under det benchmark på 2 %, der blev aftalt inden for rammerne af EDA;
5. understreger, at forværringen af sikkerhedssituationen i Europa, navnlig i lande ved EU's ydre grænser, i kølvandet på Ruslands ulovlige, uprovokerede og uberettigede angrebskrig mod Ukraine nødvendiggør en stærkere og mere koordineret indsats fra EU's og dets medlemsstaters side med hensyn til at investere i og i videst muligt omfang indkøbe kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier, herunder ammunitionsproduktion, og etablere et europæisk marked for forsvarsudstyr; er bekymret over, at den stigende globale efterspørgsel efter konventionelle våbensystemer i forbindelse med krigen i Ukraine kan få en negativ indvirkning på investeringer i udviklingen af nye teknologier;
6. glæder sig over Kommissionens oprettelse af et observatorium for kritiske teknologier; opfordrer Kommissionen til fuldt ud at integrere observatoriets konklusioner i sin klassificerede rapport til medlemsstaterne om kritiske teknologier og risici i forbindelse med strategiske afhængighedsforhold, der påvirker sikkerheden, rummet og forsvaret; understreger, at beskyttelsen af intellektuel ejendomsret og følsomme forretningsdata skal sikres; understreger behovet for, at Kommissionen i samarbejde med EDA yderligere koordinerer, fremmer og letter samarbejde og samling af ressourcer blandt medlemsstaterne med henblik på at afhjælpe de eksisterende og fremtidige huller i teknologien, mindske dobbeltarbejde i forbindelse med projekter og øge effektiviteten af udgifterne; opfordrer Kommissionen til at holde Parlamentet behørigt underrettet om de vigtigste resultater af dette observatorium;

7. opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til at gennemgå alle forsvarsprogrammer og politikværktøjer i henhold til den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar (CARD) med særligt fokus på kritiske teknologier, kontrollere, om de stadig er egnede til formålet og sammenfatte resultaterne og dele dem med alle de øvrige medlemsstater, når det er muligt og relevant; opfordrer til, at der foretages en grundig gennemgang af relevante forsvarsinitiativer såsom kapacitetsudviklingsplanen med henblik på at ajourføre denne i lyset af bestemmelserne i det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar og den mangelanalyse, som EDA har udarbejdet; foreslår, at EDA står godt placeret til at sikre tilpasning i innovationsaktiviteterne blandt europæiske aktører inden for forsvarssektoren; opfordrer i den forbindelse til en styrkelse af dets rolle med hensyn til at yde støtte, koordinere forslag, herunder en strategisk vurdering af resultaterne, og fremlægge løsninger til støtte for fælles FoU- og indkøbsprojekter;
8. opfordrer EDA til at medtage begrebet kritiske teknologier i sin årlige CARD-gennemgang;
9. bemærker, at der er en risiko for afhængighed i forsyningen af kritiske materialer og overbelastede forsyningskæder, som kan påvirke EU's evne til at forblive konkurrencedygtig inden for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier; opfordrer Kommissionen til at fremme cirkularitet og vurdere, hvordan man kan øge forskningen i nye materialer til kritiske teknologier inden for kritiske råstoffer med henblik på at minimere EU's afhængighed af lande uden for EU;
10. bemærker faren for overdreven afhængighed af ikke-EU-råstoffer og henstiller til at styrke indsatsen for at undgå dette;
11. glæder sig over oprettelsen af en EU-ordning for forsvarsinnovation og det igangværende arbejde med forskellige værktøjer vedrørende forsvar og nye teknologier med dobbelt anvendelse for at hjælpe innovative nystartede virksomheder og SMV'er med at overvinde store teknologiske, administrative, finansielle, regulerings- og markedsmæssige hindringer; opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne som slutbrugere til at integrere grænseoverskridende innovationsnetværk i deres forsyningskæder til forsvarsteknologi; understreger, at disse initiativer skal sigte mod at forbedre den militære kapacitet og tilstræbe en høj grad af teknologisk uafhængighed i EU; opfordrer Kommissionen til at tage behørigt hensyn til de specifikke følsomme aspekter af sikkerhed og forsvar, når den iværksætter initiativer inden for rammerne af EU's ordning for innovation på forsvarsområdet; opfordrer Kommissionen til at arbejde tæt sammen med EU-innovationsknodepunktet på forsvarsområdet, der er oprettet inden for EDA;
12. opfordrer Kommissionen til at undersøge EU's udbudsdirektiver med hensyn til hindringer for nystartede virksomheder og små virksomheder, navnlig på innovationsområdet, hvor risikoen for, at projekterne slår fejl, er højere, og til at tilskynde medlemsstaterne til at undgå sådanne hindringer i forbindelse med deres gennemførelse;
13. understreger det konstante behov for tæt koordinering med associerede og ligesindede partnere såsom USA og NATO; glæder sig over tilsagnet fra Kommissionen og

næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR) om at undersøge mulighederne for samarbejde mellem EU og USA inden for rammerne af Handels- og Teknologirådet mellem EU og USA; glæder sig over Kommissionens og NF/HR's tilsagn om at undersøge gensidigt aftalte og gavnlige interaktioner mellem EU's og NATO's initiativer med fokus på nye teknologier; understreger imidlertid behovet for, at EU opbygger en åben strategisk autonomi med særligt fokus på investeringer i europæiske teknologier;

14. er bekymret over manglen på investeringer i nye, disruptive teknologier i forsvars- og sikkerhedsindustrien på trods af eksistensen af forordningen om Den Europæiske Forsvarsfond²; opfordrer Kommissionen til at præcisere retningslinjer og forordninger med henblik på at fremme investering i forsvarsindustrien og etablere de nødvendige samarbejdsværktøjer og foranstaltninger for at tilskynde forsvars- og sikkerhedsindustriene til at investere mere i teknologisk innovation inden for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier ud over at producere allerede kendte våbensystemer i fuld overensstemmelse med og efter udviklingen af folkeretten og EU's lovgivningsmæssige rammer;
15. understreger den vigtige rolle, som SMV'er og nystartede virksomheder spiller, når det kommer til innovation og udvikling, og opfordrer til, at de medtages i specifikke programmer og instrumenter som led i den fremtidige gennemførelse af køreplanen for kritiske teknologier inden for sikkerhed og forsvar;
16. understreger behovet for et tættere samarbejde mellem medlemsstaterne om kapacitetsudvikling for at fremme innovation inden for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier; opfordrer de relevante EU-organer til at prioritere fælles projekter for EU-finansieret og samfinansieret innovation inden for kritisk sikkerheds- og forsvarsteknologi og til at fungere som katalysatorer og acceleratorer for kraftigt at tilskynde medlemsstaterne til effektivt at koordinere deres kapacitetsudviklingsprogrammer; opfordrer endvidere Kommissionen og medlemsstaterne til at overveje at oprette en EU-mekanisme, der kan samle nationale ressourcer til FoU inden for forsvar og sikkerhed, med behørig inddragelse af Parlamentet, hvor det er relevant, i gennemførelsen heraf;
17. understreger, at EU-finansieret og -medfinansieret innovation og udvikling inden for kritiske og disruptive forsvarsteknologier bør føre til en højere grad af interoperabilitet og fælles indkøb af forsvarsmateriel i medlemsstaterne, når de udviklede teknologier har nået et passende teknologisk modenhedsniveau; understreger, at det er lige så vigtigt at forhindre overlapning af projekter på EU-plan, og understreger betydningen af at minimere eksisterende overlappings- og dobbeltarbejde; anmoder om, at det passende teknologiske modenhedsniveau fastlægges af Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne i overensstemmelse med det moderne sikkerhedsmiljø og moderne kampladskrav; fremhæver behovet for en tættere tilpasning af EU's forskellige forsknings- og innovationsprogrammer med henblik på at fremme udviklingen af

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 (EØS-relevant tekst) (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 149).

kritiske teknologier i Europa, samtidig med at der tages hensyn til eksisterende teknologiers dobbelte anvendelse;

18. noterer sig de bestræbelser, som Kommissionen har gjort for at støtte medlemsstaternes fælles indkøb af sikkerheds- og forsvarsteknologier, såsom forslaget til forordning om oprettelse af instrumentet til styrkelse af den europæiske forsvarsindustri gennem fælles indkøb;
19. fremhæver behovet for et tæt samarbejde mellem de forskellige interessenter såsom den akademiske verden og den offentlige og private sektor med henblik på at anvende bedste praksis inden for sikkerheds- og forsvarsteknologier; opfordrer Kommissionen til at undersøge potentialet ved at anvende "multiple helix"-modeller til innovation;
20. er bekymret over EU-fondenes utilstrækkelige niveau af finansiering af forsvar og sikkerhed og beklager den rekordlave samarbejdsgrad i medlemsstaterne i forbindelse med offentlige indkøb af forsvarsmateriel; beklager det forhold, at EUF's budget blev skåret ned med ca. 40 % i forhold til Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027, og at budgettet for programmet for militær mobilitet blev reduceret med 75 %; understreger, at den nuværende FFR ikke vil være i stand til at tilvejebringe tilstrækkelige finansielle ressourcer til at styrke EU's forsvarssamarbejde til et passende niveau, da den nuværende sikkerhedssituation kræver et kvantespring; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at overveje at samle betydelige dele af deres voksende nationale forsvarsbudgetter på EU-plan for i fællesskab at genopbygge udtømte ammunitionslagre og til i fællesskab at købe våbensystemer, herunder de mest komplekse og dyre våbensystemer såsom kampfly, krigsskibe og de vigtigste kampvogne; opfordrer Kommissionen til yderligere at udvikle eksisterende finansieringsordninger og -alternativer for betydeligt at øge finansieringen af kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier under den nuværende FFR under hensyntagen til reelle behov med hensyn til industriinvesteringer;
21. understreger, at EU-regulering, som kan påvirke den europæiske sikkerheds- og forsvarsindustri's adgang til finansiering, skal være i overensstemmelse med EU's bestræbelser på at lette den europæiske forsvarsindustri's tilstrækkelige adgang til offentlig og privat finansiering samt investeringer;
22. understreger behovet for bedre dobbelt anvendelse af eksisterende civile teknologier og for gensidig inspiration mellem civil og militær innovation og innovation med dobbelt anvendelse inden for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier og fremhæver det tilsvarende potentiale for at fremme samarbejdet blandt EU-programmer; understreger behovet for bedre videndelingsnetværk for eksisterende og nye teknologier for at gøre det muligt for potentielle slutbrugere og investorer at gøre bedre brug af teknologier, der allerede findes på markedet, eller investere i fremspirende teknologier med stort potentiale;
23. tilskynder til innovation baseret på øget ressourceeffektivitet, udvikling af nye materialer, fremme af sekundære råstoffer og mere bæredygtige fælles offentlige indkøb samt anvendelse af miljømæssigt bæredygtige teknologiske løsninger; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med EDA at undersøge vejen frem for bæredygtige sikkerheds- og forsvarsteknologier, og hvordan EU's modstandsdygtighed og dets

sikkerheds- og forsvarsindustrier kan drage fordel heraf i overensstemmelse med EU's køreplan for klimaændringer og forsvar og dets beslutning af 7. juni 2022 om samme emne, navnlig ved at mindske EU's sikkerheds- og forsvarsindustriers afhængighed af fossile brændstoffer og ved at vurdere deres sårbarhed over for klimaændringer og det tilsvarende behov for tilpasning til disse;

24. understreger behovet for at øge investeringerne i "grønt" forsvar ved at afsætte en større andel af EU-finansieret FoU til kulstofneutrale brændstoffer og fremdriftssystemer til militære køretøjer, navnlig til fremtidige større våbensystemer, der udvikles inden for de relevante EU-rammer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til allerede i designfasen at tage højde for energi-, kulstof- og miljøaftryk, når de investerer de relevante EU-midler; minder om, at FoU-foranstaltningerne under Den Europæiske Forsvarsfond kan forbedre effektiviteten, reducere CO₂-fodafttrykket og opnå bæredygtig bedste praksis; opfordrer til, at der indføres en mekanisme til at tilskynde til FoU med henblik på bæredygtige teknologier på forsvars- og sikkerhedsområdet; glæder sig over det budget, der er afsat til energimæssig modstandsdygtighed og miljømæssig omstilling i det første årlige arbejdsprogram, men bemærker, at dette kun udgør 11 % af det samlede årlige EUF-budget;
25. fremhæver, at Ruslands krig mod Ukraine gentagne gange har vist effektiviteten af disruptive teknologier, der ofte er relativt billige, samtidig med at de har en stor effekt på slagmarken i kampen mod store våbensystemer og -opstillinger; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med Ukraines regering og NATO-partnerne at foretage en undersøgelse af erfaringerne fra krigen i Ukraine med hensyn til kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier; understreger behovet for en åben tilgang, når man foretager den teknologiske vurdering, og fremhæver den alvorlige nødvendighed af at drage de rette konklusioner fra den største krig i Europa siden Anden Verdenskrig;
26. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Europas sikkerhedssituation har ændret sig dramatisk, siden Den Russiske Føderation den 24. februar 2022 indledte en omfattende angrebskrig mod Ukraine. Den Russiske Føderation fører krig mod Ukraine med et strategisk mål om at undergrave og i sidste ende omvælte den europæiske sikkerhedsarkitektur.

Den Europæiske Union har en klar forpligtelse til at kæmpe mod et regime, der konstant overtræder folkeretten, og som udgør en overhængende fare for vores befolkning, idet regimet anvender mange forskellige værktøjer og taktikker til at gennemføre sine imperialistiske strategier.

Den Europæiske Union har i det seneste årti gjort konstante fremskridt på sikkerheds- og forsvarsområdet. Ordføreren mener, at EU skal gøre meget bedre brug af de eksisterende institutioner og fonde og undersøge nye metoder og midler til at styrke vores modstandsdygtighed og opbygge den nødvendige kapacitet til at beskytte vores befolkning.

Kommissionens køreplan for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier er en god start på at øge EU's globale konkurrenceevne på dette hurtigt voksende teknologiområde. Europa har potentiale til at holde trit med sine globale konkurrenter og endda gå forrest, hvis vi koordinerer indsatsen mellem de forskellige aktører såsom den akademiske verden, den private og den offentlige sektor.

Det er klart, at udviklingen i sikkerhedssituationen lægger pres på regeringerne og forsvarsindustrien på grund af den øgede efterspørgsel efter eksisterende våbensystemer. Dette kan have en negativ indvirkning på finansiering og fremme af innovation inden for nye teknologier.

EU kan optrappe og fungere som katalysator og koordinator for innovation inden for kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier ved at følge en EU-dækkende strategisk og koordineret tilgang, oprette et observatorium for kritiske teknologier og skabe og anvende forskellige værktøjer til at finansiere og koordinere forsvars- og sikkerhedsrelateret innovation.

Det skal understreges, at den mest kritiske søjle for innovation er tilgængeligheden af passende finansieringsordninger, navnlig inden for sikkerheds- og forsvarsteknologier, hvor den private sektor meget ofte tøver med at investere på grund af begrænsninger, regulering og meget langvarige procedurer for markedsadgang.

I et konkurrencedygtigt og teknologisk avanceret Europa kan vi bedre beskytte vores værdier og vores befolkning. Der er derfor brug for hurtige løsninger for at fremme udviklingen af nye teknologier.

9.3.2023

UDTALELSE FRA UDENRIGSUDVALGET

til Udvalget om Industri, Forskning og Energi

Kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier: status og fremtidige udfordringer
(2022/2079(INI))

Ordfører for udtalelse (*): Dragoş Tudorache

(*) Associeret udvalg – forretningsordenens artikel 57

FORSLAG

Udenrigsudvalget opfordrer Udvalget om Industri, Forskning og Energi, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. beklager, at forsvarssektoren i Den Europæiske Union er stærkt fragmenteret, hvilket skaber kostbar redundans og hæmmer konkurrenceevnen og interoperabiliteten; bemærker, at dette har resulteret i unødvendige årlige finansielle tab på mellem 25 og 100 mia. EUR og har ført til strategiske sårbarheder for Unionen, medlemsstaterne og den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base (EDTIB);
2. opfordrer til mere strategisk sammenhæng i sikkerheds- og forsvarspolitikkerne på EU-plan; glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens lancering af instrumentet til styrkelse af den europæiske forsvarsindustri gennem fælles indkøb (EDIRPA) og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage dette initiativ et skridt videre ved at sikre, at fremtidige indkøb af forsvarsmateriel fokuserer på avancerede våbensystemer, og ved at arbejde i retning af en ægte forsvarsunion, der understøttes af en stærkere og mere konkurrencedygtig EDTIB, der er baseret på et velfungerende fælles marked for forsvarsmateriel;
3. opfordrer medlemsstaterne til at øge deres samarbejde og fremme udviklingen af kritiske teknologier og innovation inden for sikkerhed og forsvar; opfordrer indtrængende de EU-medlemsstater, der også er NATO-allierede, til at arbejde hen imod at nå målet om forsvarsudgifter på 2 % af bruttonationalproduktet;
4. understreger det akutte behov for etablering af et reelt europæisk marked for forsvarsmateriel, bl.a. gennem konsolidering af industrikapaciteten og reduktion af duplikering og fragmentering i industrien og en samtidig tilpasning af den industrielle base, navnlig dens forsyningskæder og en faglært arbejdsstyrke, der modsvarer den nye sikkerhedssituation i Europa, som kræver en hurtig forøgelse af produktionskapaciteten; opfordrer til en forbedring af Det Europæiske Forsvarsagenturs (EDA's) rolle med hensyn til at koordinere medlemsstaternes bestræbelser på at fastlægge tekniske normer for militær interoperabilitet og militære instrumenter, hvilket vil bidrage til at standardisere militærteknologien og sikre interoperabilitet;

5. opfordrer medlemsstaterne til at gøre fuld brug af fælles indkøb og forsknings- og udviklingsprojekter (FoU-projekter) som redskaber til at udnytte synergier i EU's forsvarssektor og til at skabe den nødvendige konkurrenceevne og teknologiske forspring inden for forsvarsmateriel og udstyrsproduktion; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at sikre fuld håndhævelse i alle medlemsstater af direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om offentlige indkøb på forsvars- og sikkerhedsområdet;
6. minder om, at Det Europæiske Råd i 2013 opfordrede Kommissionen til at udarbejde en køreplan for en omfattende EU-dækkende forsyningssikkerhedsordning, som desværre aldrig har set dagens lys; opfordrer indtrængende Kommissionen til hurtigst mulig at fremlægge denne køreplan;
7. opfordrer de relevante organer til at konsolidere alle relevante rammer, instrumenter, lovgivning og standarder på EU-plan for udvikling af avanceret militærteknologi, -udstyr og -kapacitet med henblik på at sikre en koordineret tilgang, samtidig med at der opretholdes et konkurrencedygtigt marked for EU's forsvarssektor; understreger i denne forbindelse behovet for at investere i forskning og udvikling af nye og disruptive teknologier;
8. opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til at revidere alle forsvarsprogrammer og politikværktøjer i henhold til den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar (CARD) med særligt fokus på kritiske teknologier, kontrollere, om de stadig er egnede til formålet, sammenfatte resultaterne og dele dem med alle andre medlemsstater, når det er muligt og relevant; opfordrer til en grundig gennemgang af relevante forsvarsinitiativer såsom kapacitetsudviklingsplanen med henblik på at ajourføre denne i lyset af bestemmelserne i EU's strategiske kompas og den mangelanalyse, som EDA har udarbejdet; mener, at EDA står godt placeret til at sikre sammenhæng i innovationsaktiviteterne blandt europæiske aktører inden for forsvarssektoren; opfordrer i denne forbindelse til, at EDA tildeles en større rolle med hensyn til at yde støtte, koordinere forslag, herunder en strategisk vurdering af resultaterne, og fremlægge løsninger til støtte for fælles FoU- og indkøbsprojekter;
9. opfordrer EU til at enes om en fælles definition af, hvad "kritiske teknologier" er, og til at enes om en liste over de vigtigste kritiske områder samt til at beslutte, på hvilke områder EU-foranstaltninger er en prioritet; opfordrer EDA til at medtage begrebet kritiske teknologier i sin årlige CARD-gennemgang;
10. opfordrer til en mere pragmatisk og effektiv tilgang til militær forskning med henblik på at skabe incitamentet til innovation inden for militærteknologi, herunder ved at mindske eller fjerne hindringer for adgang til markedet for forsvarsmateriel, idet man bevarer og forbedrer de nødvendige niveauer af standardisering og interoperabilitet; opfordrer endvidere til øget støtte til europæiske virksomheder inden for fremspirende teknologier for at sikre, at de forbliver konkurrencedygtige på de internationale markeder ved at reducere den bureaukratiske byrde og ved at stimulere investeringer på et niveau, der svarer til den industripolitik, som andre førende økonomier i verden har udtænkt og gennemført;
11. understreger behovet for at sikre og øge nystartede virksomheders og små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) deltagelse i forsvarsinitiativer ved bl.a. at

reducere kompleksiteten af udbudsprocedurer og fremme øgede kapitalinvesteringer og vækst via inkubation; erkender i denne forbindelse betydningen af at reducere teknologiske, finansielle, administrative og lovgivningsmæssige hindringer og opfordrer til, at der træffes foranstaltninger til at øge bevidstheden om EU-programmer og finansieringsmuligheder og til at yde yderligere støtte til SMV'er;

12. erkender, at en tilstrækkeligt kvalificeret arbejdsstyrke er afgørende for udviklingen af kritiske teknologier i Europa; understreger behovet for at anlægge en inklusiv og tilgængelig tilgang ved at række ud til hele den tilgængelige arbejdsstyrke med henblik på at sikre en løbende og bæredygtig forsyning af færdigheder og menneskelig kapital; understreger desuden behovet for at stimulere udviklingen af innovationskompetencer, EU-finansiering til uddannelsesprogrammer, FoU og grundforskning på kritiske områder i forbindelse med fremspirende teknologier, herunder inden for kunstig intelligens, materialevidenskab, energiproduktion, halvledere, nanoteknologi, kvantecomputere og en ny generation af luftfart;
13. opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til at oprette og finansiere innovationsknudepunkter på forsvarsområdet, fastlægge finansielle retningslinjer for forsvarsudgifter til FoU og støtte nyoprettede klynger baseret på nye projekter og samarbejde;
14. understreger, at mange kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier i stigende grad udspringer af den civile sektor og anvender komponenter med dobbelt anvendelse; understreger i denne forbindelse behovet for at styrke synergieffekter mellem civil forskning og forsvarsforskning og de forskellige europæiske FoU-programmer med henblik på at styrke udviklingen af kritiske teknologier i Europa, reducere strategisk afhængighed, lette deling af bedste praksis, øge brugen af produkter med dobbelt anvendelse og udvide finansieringsmulighederne;
15. bemærker, at vedtagelsen af fælles standarder på tværs af sektorer rummer potentiale til at bidrage til omkostningsbesparelser, innovation og øget interoperabilitet; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at fremskynde arbejdet med harmonisering af standarder mellem civile industrier, forsvarsindustrier og rumindustrier;
16. understreger, at den voksende betydning af kunstig intelligens (AI), kvantedatacomputere og maskinlæring kræver øget samarbejde mellem medlemsstaterne samt koordinering med ligesindede partnere for at sikre teknisk ekspertise på disse områder; tilskynder i denne forbindelse til fælles udvikling af interoperable AI-kapaciteter;
17. er bekymret over EU's flersidede afhængighed af råstoffer, navnlig fra visse ikkedemokratiske lande og strategiske rivaler som Kina, og opfordrer medlemsstaterne til at mindske deres sårbarhed som følge af afhængigheden af ikkedemokratiske leverandører af kritiske teknologier og materialer, undgå fremkomsten af nye afhængighedsforhold, som risikerer at svække forsyningsikkerheden, og styrke forsvarsproduktionskæderne i Europa ved at hjemtage produktionen eller flytte den til nærområdet ("nearshoring"); minder om, at enhver afhængighed af kritiske teknologier kan føre til øget risiko for afpresning i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik; understreger behovet for

øget ressourceeffektivitet, fremme af materialegenanvendelse og indførelse af bæredygtige teknologiske løsninger;

18. anerkender, at en sikker forsyning af kritiske materialer såsom sjældne jordarter, komponenter og teknologier er afgørende for de europæiske sikkerheds- og forsvarsindustrier og EU's evne til at garantere sine egne interesser; understreger betydningen af at diversificere forsyningskæder som et middel til at mindske afhængigheden af lande uden for EU;
19. udtrykker sin støtte til Observatoriet for Kritiske Teknologier; opfordrer medlemsstaterne til at forpligte sig til og styrke samarbejdet inden for rammerne af Observatoriet; opfordrer til, at det udvikles yderligere, og at dets analysekapacitet, herunder med hensyn til reduktion af strategisk afhængighed, styrkes; anerkender, at Observatoriet håndterer særdeles følsomme og klassificerede oplysninger; opfordrer i denne forbindelse til indførelse af garantier og opbygning af tillid blandt interessenterne med henblik på at give mulighed for informationsdeling og hensigtsmæssig håndtering af data; opfordrer Kommissionen til at gennemføre et projekt med henblik på løbende at kortlægge behovet for kritiske materialer, evaluere EU's strategiske afhængighed, overvåge udbud og efterspørgsel og ændringer i konkurrenternes adfærd eller strategi og deltage i fremsynsøvelser for at forudsige nye behov for kritiske materialer; opfordrer indtrængende EU til at indtage en aktiv rolle i internationale samarbejdsfora med henblik på at fremskynde diversificeringen af produktionskæderne; mener, at disse bestræbelser bør gøres sammen med vores strategiske partnere, bl.a. i NATO, og indgå i arbejdsgruppen om sikre forsyningskæder under Handels- og Teknologirådet mellem EU og USA med henblik på at koordinere de diplomatiske bestræbelser på at garantere forsyninger og sikre alternative kilder; opfordrer til foranstaltninger, der kan afbøde risici for virksomheder, der fremstiller kritiske teknologier, og som står over for at blive opkøbt af enheder, der er etableret i lande uden for EU; udtrykker bekymring over, at kritisk infrastruktur i EU ejes af strategiske konkurrenter, og minder om behovet for at screene udenlandske direkte investeringer i europæiske virksomheder i forsvarsrelaterede nye teknologier for at undgå økonomisk afhængighed og begrænse risikoen for spionage og sabotage på EU's kritiske infrastruktur i overensstemmelse med de trusler og udfordringer, der er identificeret i det strategiske kompas; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at indføre nationale screeningmekanismer for udenlandske direkte investeringer med potentielle konsekvenser for sikkerheden;
20. minder om, at risikoen for fragmentering forværres af forskellige nationale krav og forskellige nationale offentlige udgifter og investerings- og indkøbsordninger; fremhæver i denne forbindelse vigtigheden af standardfastsættelse, hvilket er afgørende for at reducere enhver risiko for strategisk afhængighed og sikre interoperabilitet blandt EU's medlemsstater og mellem EU og vores ligesindede partnere såsom NATO;
21. minder om betydningen af Den Europæiske Forsvarsfond og Horisont-programmet for at sikre investeringer i kritiske teknologier og opfordrer til en revision af den flerårige finansielle ramme (FFR) med henblik på at øge dens budget; opfordrer Kommissionen til at vurdere sammenhængen i og komplementariteten af eksisterende EU-investeringsprogrammer med henblik på at indkredse mangler og fremme synergieffekter; opfordrer til, at der tages hensyn til denne vurdering, når den næste FFR udarbejdes;

22. beklager, at medlemsstaternes samlede udgifter til forsvarsforskning og -teknologi i 2020 kun udgjorde 1,2 % af deres samlede forsvarsudgifter, langt under benchmarket på 2 %, som er aftalt inden for rammerne af EDA;
23. understreger behovet for at sikre og beskytte kritisk europæisk infrastruktur og sikre tilstrækkelig overvågning og tilsyn; opfordrer medlemsstaterne og alle relevante aktører til at arbejde på en plan og en investeringsordning for at ajourføre og styrke modstandsdygtigheden af kritisk infrastruktur såsom atomkraftværker, elektricitetsnet, vand- og fødevarerforsyning og telekommunikationsinfrastruktur, maritime og undersøiske infrastrukturer, undersøiske kabler, energirørledninger og havvindmølleparker med henblik på den digitale tidsalder, herunder ved at tilpasse den til AI-støttet droneovervågning og vedligeholdelse, og i henhold til det nye direktiv om kritisk infrastrukturens modstandsdygtighed og det reviderede direktiv om sikkerhed for net- og informationssystemer; opfordrer til, at der derefter udarbejdes en EU-strategi for forskning i samt udvikling og fremstilling af avancerede droner;
24. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at opfylde deres forpligtelser som understreget i EU's strategiske kompas for at styrke EU's kapacitet til at indsamle, levere og dele præcise oplysninger med henblik på at beskytte kritiske maritime infrastrukturer og udvikle fælles operationelle og teknologiske løsninger, herunder ved at udnytte rammerne for permanent struktureret samarbejde bedst muligt;
25. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at udvikle kapaciteter til afprøvning, evaluering, validering og kontrol af komplekst forsvarsmateriel, herunder ved hjælp af AI-støttet teknologi, for at identificere sårbarheder, der stammer fra komponenter, som er produceret i lande uden for EU; understreger desuden, at disse bestræbelser bør foregå i synergi med den ordning for afprøvning, evaluering, validering og kontrol, som der opfordres til i NATO's AI-strategi;
26. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke samarbejdet mellem Det Europæiske Innovationsråd, Den Europæiske Forsvarsfond og Den Europæiske Investeringsfond på den ene side og NATO's forsvarsinnovationsaccelerator for Nordatlanten på den anden side ved at støtte fælles projekter og fælles investeringer i avancerede forsvarsteknologier og samtidig respektere beslutningen om at gøre alle involverede organisationer uafhængige;
27. understreger betydningen af et stærkt transatlantisk bånd som afspejlet i EU's strategiske kompas og NATO's strategiske koncept og behovet for yderligere samarbejde på sikkerheds- og forsvarsområdet; glæder sig over underskrivelsen af den fælles erklæring af 9. januar 2023 om samarbejdet mellem EU og NATO;
28. bemærker, at de multilaterale eksportkontrolordninger ikke fungerer, og deres stadig ringere evne til at håndhæve og regulere strømmen og udbredelsen af kritisk teknologi; opfordrer medlemsstaterne til at udnytte det fulde potentiale i forordningen om dobbelt anvendelse og håndhæve eksportkontrollen med kritisk teknologi;
29. glæder sig over initiativet til at oprette en taskforce mellem NATO og EU om modstandsdygtighed og kritisk infrastruktur og over oprettelsen af Handels- og Teknologirådet mellem EU og USA;

30. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at vise globalt lederskab og udvikle standarder, der afspejler og fremmer Unionens interesser og værdier og således tilskynder til forstærkede strategiske partnerskaber med ligesindede partnere.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	9.3.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 41 -: 2 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nmec, Gheorghe-Vlad Nistor, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Attila Ara-Kovács, Anna-Michelle Asimakopoulou, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Javi López, Gabriel Mato, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Clare Daly, Francisco Guerreiro, Eero Heinäluoma, Janina Ochojska, Pina Picierno

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

41	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Tom Vandenkendelaere, Javier Zarzalejos
Renew	Petras Auštrevičius, Georgios Kyrtos, Dragoș Tudorache
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Javi López, Sven Mikser, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Sergei Stanishev
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Francisco Guerreiro, Sergey Lagodinsky, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

2	-
The Left	Clare Daly, Mick Wallace

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	28.3.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 54 -: 4 0: 8
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Andrius Kubilius, Marisa Matias, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaß, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Markus Pieper, Maria Spyraiki, Beata Szydło, Riho Terras, Patrizia Toia, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Alex Agius Saliba, Rasmus Andresen, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Jakop G. Dalunde, Pietro Fiocchi, Klemen Grošelj, Martin Hojsík, Marina Kaljurand, Dace Melbārde, Rob Rooker, Bronis Ropė, Ernő Schaller-Baross, Jordi Solé, Susana Solís Pérez
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Pär Holmgren, Sven Simon

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

54	+
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Isabella Tovaglieri
NI	Tiziana Beghin
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Dace Melbārde, Angelika Niebler, Markus Pieper, Sven Simon, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Martin Hojsik, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez
S&D	Beatrice Covassi, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerkovič, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Dan Nica, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Pär Holmgren, Niklas Nienaaß, Bronis Ropè, Jordi Solé, Marie Toussaint

4	-
ECR	Rob Rooker
NI	Martin Buschmann
The Left	Marc Botenga, Marisa Matias

8	0
ECR	Pietro Fiocchi, Izabela-Helena Kloc, Johan Nissinen, Beata Szydło
ID	Markus Buchheit
NI	Ernő Schaller-Baross
S&D	Alex Agius Saliba, Josianne Cutajar

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller